

Tisková zpráva

Zastavme chemickou kastraci lidí s mentálním postižením! vyzývají nevládní organizace

Praha 7. 3. 2024 – Zdraví ohrožující a neetická česká praxe: místo edukace dospívajících chlapců a mužů s mentálním postižením v oblasti sexuality je český systém tlumí nasazením hormonální medikace, jemuž se někdy přezdívá “chemická kastrace”. V západních zemích je taková praxe považována za nepřijatelnou. Nevládní organizace vyzývají Sexuologickou společnost ČLS JEP a Ministerstvo zdravotnictví ČR k nutné změně.

Podle dat Ústavu zdravotních informací a statistik je v Česku poměrně běžné předepisování Androcuru, hormonálního přípravku, který potlačuje mužský pohlavní hormon testosteron a tlumí libido, mužům s mentálním postižením. V roce 2022 dostávalo lék celkem 648 mužů, letech 2010–2022 byl lék předepsán 239 nezletilým chlapcům s mentálním postižením.

„Kluci na prahu puberty potřebují, aby jim někdo vysvětlil, jak se mají chovat k holkám, a naučil je uspokojovat svoje sexuální potřeby legitimně, diskrétně a bezpečně. Většina z nich se to s podporou naučit dokáže,“ říká Petr Eisner, Nebuď na nule

Edukaci a vzdělávání v oblasti sexuality má být základním přístupem k zajištění přiměřeného a sociálně vhodného chování u těchto lidí, nikoli chemická kastrace, která často trvale poškozuje jejich zdraví, fyzický i psychický vývoj a genderovou identitu.

V západních zemích je praxe tlumení pohlavního pudu u lidí s mentálním postižením, považována za nepřijatelnou a nasazení Androcuru je oprávněné jen ve výjimečných případech kriminálního chování. A i v takovém případě se v některých zemích vyžaduje souhlas člověka, kterému je lék nasazen.

„Dnes se tento lék ve Velké Británii používá pouze u pachatelů sexuálních trestných činů ve věznicích nebo na specializovaných uzavřených psychiatrických odděleních,“ Shoumitro Deb, přední světový odborník na duševní zdraví lidí s mentálním postižením a profesor z Imperial College of London.

„Česko v této oblasti výrazně zaspalo světový vývoj a nadále sexualitu lidí s mentálním postižením usměrňuje metodami z minulého století, které jsou dnes světovými odborníky považovány za neetické,“ říká předseda spolku Děti úplňku Petr Třešňák. „Tato praxe se musí změnit.“

Tři nevládní organizace – Nebuď na nule, Naděje pro děti úplňku a Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice – vyzývají Sexuologickou společnost ČLS JEP a Ministerstvo zdravotnictví ČR, aby:

- Byl vytvořen klinický doporučený postup, v němž bude léčba anti-libidální medikací u lidí s mentálním postižením vymezena pouze pro případy pachatelů sexuálních trestných činů a bude v maximální možné míře podmíněna zajištěním jejich souhlasu.
- Byla ukončena praxe předepisování anti-libidální medikace nezletilým.
- Byly v přiměřeném přechodném období přeposouzeny případy všech stávajících uživatelů anti-libidální medikace a individuálně nastaven proces depreskripce těchto léků.
- Byla systémově posílena odborná spolupráce mezi odbornými poradci v oblasti sexuality a vztahů lidí s postižením a lékaři-sexuology.

Celé znění Výzvy:

<https://www.nebudnanule.cz/stop-chemicke-kastraci/>

Pozn:

- Výzkum provedla organizace Naděje pro děti úplňku z dat z českých národních zdravotních registrů ve spolupráci s psychiatry z Česka a z Velké Británie. Více detailů k výzkumu:

https://rokdstojnosti.cz/wp-content/uploads/2023/12/Brozura-netlum-2023_FINAL.pdf (Androcur najdete na s. 12)

Kontakt pro média:

Věra Srdečná: vera.srdecna@nebudnanule.cz, +420 775 622 901

Lenka Frišová: lenka.frisova@detiuplnku.cz, +420 732 835 737

Kontakty na odborné respondenty:

/pokud nemohou respondenti vzít telefon ihned, nejpozději do 2 hodin se vám ozvou zpět, děkujeme za pochopení/

Petr Eisner, Nebuď na nule: petr.eisner@nebudnanule.cz, +420 605 445 538

Hana Šimáčková, Nebuď na nule: hana.simackova@nebudnanule.cz, +420 724 461 102

NEBUĎ NA NULE, z. s. – unie sexuálních důvěrníků České republiky

Jsme spolek profesionálů poskytujících podporu lidem se zdravotním postižením či sociálním znevýhodněním v oblasti sexuality a vztahů v rámci sociálních, sociálně zdravotních služeb, školství či zdravotnictví tak, aby mohli své vztahové a sexuální potřeby naplňovat svobodně, odpovědně a bezpečně v rámci zákonných a společenských norem. Zabýváme se také nefarmakologickou intervencí a hledáním alternativních řešení při problémovém chování u lidí s mentálním postižením. Více na: www.nebudnanule.cz

Naděje pro děti úplňku, z. s.

Sdružujeme rodiny lidí s těžkým autismem a tvoříme expertní tým, který přináší inovace systému sociální podpory a zvyšuje povědomí široké i odborné veřejnosti o tématech spojených s autismem. Chceme, aby lidé s těžkým autismem, mentálním postižením spojeným s vyššími nároky na péči i jejich pečující měli dostatek podpory a kvalitních služeb, které jim umožňují žít důstojný a naplněný život v přirozené komunitě, v každém věku. Více na: www.detiuplnku.cz

Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, z. s.

Podporujeme lidi s mentálním postižením, jejich rodiny a blízké. Snažíme se, aby mohli žít samostatný život podle svých představ a možností. Hájíme jejich práva a prosazujeme změny ve společnosti, které vedou k zachování jejich důstojnosti. Více na: www.spmPCR.cz